



# Lo Somentent

DIARI CATALANISTA D' AVISOS Y NOTICIAS

### PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

A la Administració de aquest diari y en las principals Hi-  
erías d'aquesta ciutat y de fora.  
A Barcelona: Kiosco del Sol, Rambla de las Flors.  
No's retornan los originals encara que no's publiquin.

REUS, Diumenge 12 d' Octubre de 1902.

ANY XVII

NUM. 4.405

Redacció y Administració: Arrabal baix Jesús, 4.

### PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. . . . . Ptas. 1'25  
En provincias, trimestre. . . . . " 4'—  
Extranjer y Ultramar. . . . . " 8'—  
Anuncio, á preus convencionales

**TRIPLE AYgua NAF SERRA** (Cullita d'aquest any) preparada ab la flor recent recullida del taronjer agre. Es de un agradable sabor y delicat perfúm.

**FARMACIA SERRA-DEVANT DEL SOLAR QUE HA ADQUIRIT LO BANCH D'ESPANYA**

## AIXAROP DE HIPOFOSFITS CLIMENT

LA LLEGÍTIMA MARCA «SALUD»

Senyors Climent y Companyia.—Tortosa.— Molt senyors meus: Haventse presentat á la meya clínica la Sra. D.<sup>a</sup> N. N. afecta de Cloro-anemia, en irregularitat en la menstruació, manca de gana y de foras, vaig prescriureli l' Aixarop Climent marca SALUD, y foren assombrosos los resultats, donchs, en poch temps cobrá appetit y foras y se li regularisaren las regias.  
—Dr. Letamendi.  
Senyors Climent y Companyia.—Tortosa.— Molt senyors meus: Lo nen X. de tres anys, sofria desde més d' un any de una escrófula crónica. Cansat d' asar sens cap resultat quantas emul-sions y reconstituyens se preconizan pera aquestos cassos, vaig ensajar los Hipofosfats Climent, trobant consol lo pacient ja en lo primer frasco y molt prompte la curació completa.—Dr. Le-siniz, Catedratic de Barcelona.  
Exigeixis lo llegendim Aixarop Climent SALUD, unich aprobat per la Real Academia de Medicina de Barcelona, puig s' en expén altre del mateix nom.

Lo millor ANIS conegut
y
lo més selecte licor de taula

## GRAN ANÍS DEL TITÍ

Unichs fabricants: Diaz Gayen Germans y Comp. S. en C.  
**Málaga**  
DEMANEUHO ALS PRINCIPALS ESTABLIMENTS Y CAFÉS

Especial per sa aroma y propietats estomacals.  
Finura selecte y delicada

**APERITIU-CORROBORANT**  
**TONICH-FEBRÍFUGO**  
THE COSMOS. en C. y de C. en P.  
BARCELONA  
Unica casa productora para la exportació á América

# LOT

SE PREN ab aygua, sifon ó par. abans de menjar com aperitiu; després com digestiu.  
Demants en tots los cafés, ultramarins, casinos, confiterias, etc.  
Los pedidos així per Espanya com pera América; denben dirigirse á The Cos-mo Soc. en C. y de C. en P.—BARCELONA.  
Agent General á Reus, Joseph Martorell, S. en C. Carrer Monterols número 30.

## ¡INCREDIBLE VERITAT!

Unica y verdadera ocasió pera gastar be lo diner en regalos, quin valor supera sempre al que costa. Objectes d' or de ley garantisat (18 quilats) ab bonichs y esplendents brillants, químicament perfectes, de mes valor, per son constant esplendor y llimpiesa, que 's verdaders. Descomposició de llum, duresa, la-pidació perfecta, imitació maravillosa.

**5.000 PESSETAS**  
se regalan al qui distingeixi aquets brillants Alaska dels llegendims. Gran premi en la Exposició de Paris.

Anells pera caballer, or brillant	50 pessesas.
Idem pera idem (brillant molt gros)	100 "
Agulla idem, idem	25 "
Agulla idem, idem (brillant molt gros)	50 "
Anells pera senyora ó senyoreta, idem, idem	25 "
Arrecades (parell) pera senyoreta, idem, idem	25 "
Idem pera senyora, idem, idem	50 "
Idem pera idem, (brillant gros)	100 "
Idem pera noyas (verdader regalo)	25 "
Medallas or de ley, abla efigie de la Purissi-ma esmalt de Florencia y brillants Am:Alaska 100 "	

S' envian franch de tot gasto per correu, en caixetas certificadas y declaradas mercancias, para tot Es-panya y illas.  
No se servirá cap pedido que no sigui abans convingut lo pago.  
Se fe d' enviar la mida de las anells, presentia ab un fil al entorn del dit.  
No 's fan descomptes: no 's concedeixen representacions, ni s' envian mostrars. Gratis y franch lo Ca-talech Hustrat.  
A tot comprador que no 's conformi ab la mercancia se li retornará immediatament son import.  
Dirigirse al representant general y unich de la Societat «Oro y Brillantes», Am: Alaska, G. A. Buyas, Corso Romana, 104 y 106, Milan (Italia).

### DESDE MADRID

(De nostre redactor corresponsal)  
**La Cort y las Cortes**  
Ab la recent vinguda de l Rey y de la Cort revin Madrid y llansa l' ensopiment que du-rant tres mesos llarchs era per la gent d' aquí. Nostre pa de cada dia. Y ¿que 's din del monarca? ¿que la situació?  
Mellor que jo ho explicaré dos zerraires d' aquestos qu' ensuman lo vent de la política d' un hora lluny, per mes que no sempre en-certin llurs pronóstichs. Ab la conversa que sostenian ahir en lo Saló de conferencias del Congrés me donan la «crónica», feta: ho apro-fito.

—Ja ho veu; lo tren real ha arriyat al mi-nut.  
—Algún cop havia de ser qu' a Espanya hi hagués puntualitat fora dels toros.  
—Y ¿que li 'n sembla d' aixó?  
—De qué?  
—De la carta d' un general al Rey y dels comentaris que li fa la premsa?  
—Qué vol que m' en sembli? que hi ha ge-generals y generals, y ministros de tota mena.  
—Apropósit: ja den saber que no dimiteix aquell que snosava tothom que traya foch pels caixals de resultas d' un disgust rebut á Miramar.  
—Si vol que li parli ab franquesa, jo may vaig creure lo de la dimissió.  
¿Per qué?



Perque 'm penso coneixc l'home y no 'l crech capás de cambiar de parer pel gust dels altres. L'indirecta era expressiva, si es veritat lo qu' han fet corre, pero aquell senyor no s' en entén d' indirectas... y de yagadas de directas tampoch.

—Y de las Corts, ¿qué 'n dirém?

—Home, las apariencias son de que passa calent y no trigarém gayres dias ha sentir discursos y més discursos, declaraciones y més declaraciones.

—A veure quinas novetats dará de sí 'l Parlament.

—Cap, home, cap. Uns cuans canaris y cardeneras de veu més ó menys agradable, y 'ls conillets de sempre.

—No 's cregui, que...

—Es clar, home, es clar. ¿Qui vol que vagi á perdre 'l temps á la plassa de las Corts y la dels Ministeris, sabent qu' á la bestreta 'l govern té resolt lo qu' ha de ser?

—No obstant, los catalanistas...

—Los catalanistas han sofert una gran pérdua ab la mort del Dr. Robert, y no gosarán á badar boca.

—Aixis ho asseguran molts; pero jo 'm permeto dubtarho.

—¿Per qué?

—Perque ara es euan los diputats companys del difunt han de mostrar als electors que no 's van equivocar; en una paraula, ara es euan comensa per ells lo calvari ó 'l camí de la gloria.

—Ja deu haver llegit qu' en Paraiso, confirmant declaraciones de l'Alba prepara, d'acort ab en Rusiñol, una intel·ligencia ab lo Catalanisme.

—Si qu' ho he llegit.

—¿Vosté cren donchs...

—Sense afirmar ni negar lo de l'intel·ligencia, crech qu' es prematur lo que s' en diga. Aquestas cosas no 's fan aixis, de cop y volta, sino que necessitan certa preparació...

—No obstant, la premsa...

—¡Oh! Si l' assumpto, que pot ser d'importancia, no tingues altra base que telegramas y gazetillas dels diaris, poca fe m' inspiraria. M' en han dat molts de desenganys.

—Pero...

—Res, res, lo que li dich: lo mellor es esperar, y no fer judicis temeraris. Per altra part, es cuestió de dias, potser d' horas l' esbrinarho.

—Y lo d' en Maura, ¿no 'l sorprén?

—¿Qué? ¿Que s' en vagi ab en Silvela? No, no 'm sorpren gens. Fa temps que 's buscan l' un y l' altre, y tots dos, qui mes qui menys, han fet afirmacions regionalistas, no precisament las de las Bases de Manresa, pero las que caben dins dels polítichs espanyols.

—N' hi han que crehen que 'l diputat per Palma seguirá 'l camí que, segons sembla, ha emprés en Paraiso.

—Per ara m' apar que son verdas. Mes endavant, ¿qui sab?

—Los quins fan mes soroll son en Romero y en Canalejas.

—Es natural: lo primer te gent que l' empeny, y l' altre busca 'l modo d' empenyer y fer caure á algú que li fa nosa.

—També 'l duch de Tetuan...

—Falornias, home, falornias. aquest y l' antich company d' en Martos han fet a tots per sempre.

—Seguiran enrahonant los interlocutors, pero jo tenia feyna fora del Congrés y no vaig poder enterarme del final de la conversa. Després he sentit dir y he llegit qu' en Sigasta 's referma en l' ideya d' obrir las Corts dintre d' aquest mes, que segons com vagin las cosas se restablirà per complert la normalitat legal á Catalunya, s' apropará una lley d' Ajuntaments, otras de reformas sociales, la de creació d' escuadra, etc. etc.

—Si 'l govern hagués de fer la meytat de lo que, á darrera hora, oficiosament promet, no 'n tindria prou ab molt de temps. Pero son molts las circunstancias que fan entreveure la próxima cayguda d' aquesta situació. Lo partit que 's avuy al candalero está ple d' arnas y de corchs, y lo únich que l' aguanta es

que no está gayre mellor lo dels conservadors.

Cuan la Representació nacional ho sia de debò aquestos governs no serán posibles, porque no ho será enganyar continuament als governants, oferintlosi un dia y l' altre dia, las mateixas cosas, de vegadas ab los mateixos noms, sense donarlosi may las que, en realitat, los interessan.

Jugar ab la paciencia d' un poble es perillós per tot arreu; y podria serho també á Espanya, si lo que molts pensém á Catalunya, y alguns á las Provincias, Galicia y altres bandas, s' extengués á todas las regions: Mientras aixó no sia, los fautors del desastre seguirán fent de las sevas, y burlantse dels qui 's riuen d' ells. Tenen la paella pel mànec y no la deixarán anar. Avuy los uns y demá 'ls altres no reposarán fins que vinga 'l dalbaix definitiu, ab Corts ó sense Corts: los es igual.

B. SANTOS.

9 Octubre.

## El cop mortal als Ajuntaments

II.

Ja tenim al aspirant a una Secretaria d' Ajuntament en possessió del seu càrrech; figuramos que ha lograt passar per tota aquella munió de cadassos, tan espessos, en los que forsosament hi haurá deixat bona part de sa independencia y alguna cosa més; veyem ara quinas serán las atribucions d' un secretari aixis elegit.

**Atribucions dels Secretaris.**—Entre otras que no vé al cas citar, se senyalan als secretaris las obligaciones següents:

Obrir la correspondencia; dirigir y vigilar als demés empleats; fixar las horas d' oficina; imposar multas als empleats que no cumpleixin.

Baix la seva responsabilitat, los secretaris deurán ademés: formular los expedients pera cubrir lo cupo de consums, concerts, repartiments, etc., confeccionar los apéndix del amillament, recompte de remadaria, repartiments de rústica, pecuaria y urbana, padrons d' edificios y solars, matricula d' industrial, etc., autorisar ab dos testimonis en los pobles ahont no hi hagi Notari civil, las capitulacions matrimoniales, en las que 'ls bens apostats no passin de 2.500 pessetas en total.

Pera acabar de relatar las obligaciones que senyalan als secretaris, transcriurém dos articles del projecte de Reglament:

«Art. 50. Los secretarios serán responsables de la más perfecta organización de los servicios de reclutamiento, bagajes, alojamientos, censos, estadísticas, padrones municipales y cuanto se refiera al servicio, disfrutando de la más amplia libertad y de toda la fuerza moral necesaria para la organización de los trabajos del personal administrativo, que actuará bajo su dependencia directa, sin recibir órdenes más que por su conducta.

«Art. 51. Dedicarán especial cuidado á cuanto se refiera á servicios electorales, siendo personalmente responsables de las deficiencias que se noten en estos servicios...»

Y prou **obligacions.** Las senyaladas ja son suficientes pera comensar a ferse càrrech de l' auto: itat de que estará investit l' empleat d' Ajuntament, que per befa continuarà la lley anomenantlo secretari, y que no haurá sigut nomenat ni pel poble, ni pel Consistori, ni per l' Alcalde, porque, parlant en plata, qui haurá intervingut més en sa elecció, será lo Governador.

Un secretari, que lo més corrent será que no tingui la confiansa del alcalde, tindrà, no lo dret simplement, la obligació d' obrirli la correspondencia; un secretari, foraster las més de las vegadas, sense cap amor a la localitat, a sou del Ajuntament, portat allí per influencias extranyas a la localitat, será amo absolut de las oficinas municipales, de tal manera, que ni l' alcalde podrá donar ordres a cap empleat; ell, lo secretari, per obligació y baix la seva responsabilitat, formulará los

expedients pera lo cupo de consums, fixará las matriculas, confeccionará los amillamentos, organizará los serveys de reclutament, padrons municipales, y tot per obligació, entenguis bé, y baix la seva responsabilitat, que, com es natural se farà ó no efectiva, segons convingui al amo del secretari.

¿Y l' alcalde? ¿Y l' Ajuntament? ¿Y la Junta Municipal?

Tant se val, que's cuidin de la seva feina... de casa seva; de treballar pela seus fills y pel Govern. Lo representant, lo protegit del governador, vetllará pera tots. Y vetllará especialment pera que las elecciones vagin com han d' anar. ¡Angelat! «Dedicarán especial cuidado a cuanto se refiera a servicios electorales», diu lo projecte; y podria afegir: porque si los alcaldes y los Ajuntaments comensan a descuidarse del cumplimiento de las instrucciones donadas en temps de elecciones pel governador, los poderes públicos no han pas de deixar abandonats als pobles pera que fassin de las sevas.

**Sous.**—Prescindint de la classe y número de las obligaciones, que varían, no precisamente segons lo cens, sino además segons lo modo de viure de la localitat y prescindint de la vida pióspira ó pobra que puguin tenir los Municipis lo Reglament establece una escala basada unicamente en lo cens de població.

Y com que 'l secretaris tindrán poder absolut pera fer créixer lo cens de la localitat, ja veurán molts pobles com se trobarán grans sense adonarsen y de resultas se quedarán los contribuyents al cap del any ab unas quantas pessetas menos.

Respecte á n' aquet particular dels sous dels secretaris, podriam ferli varias observacions. Ens acontentarém ab una. ¿Ahont tenian lo cap los autors del projecte de Reglament, al posar en igual categoria, obligantlas al mateix sou de 2.000 pessetas, á las poblacions que tinguin de 2.000 á 7.500 habitants?

No sembla sino que 'ls autors del projecte de Reglament s' hagin proposat fer impossible del tot la vida municipal en las poblacions d' aquella categoria. Ja en altra part del mateix Reglament (art. 37), s' obliga als Ajuntaments de més de 2.000 habitants, a tenir un empleat a més del secretari que cap falta los hi ha de fer; un oficial major, que té de sustituir al secretari en casos de ausencia o malaltia. ¿Ignoran per ventura los autors del projecte en cuestió que hi ha molts poblacions de més de 2.000 habitants en que 'l secretari se basta y sobra pera atendre a tots los serveys del municipi, que tant temps encara pera exercir lo càrrech en algún Ajuntament vehí?

Altrament, no sabém que hi dirán ab lo sou de 2.000 pessetas los secretaris de poblacions de 6 y 7.000 habitants.

Ademés han de tenir present los Ajuntaments, lo següent:

De cap manera podrán rebaixar lo sou del secretari pels drets contrets en virtut dels concursos, ab lo que tenint en compte las dificultats que com veurém, hi haurá pera treure un secretari, pot endevenirse un verdader conflicte a la hisenda municipal.

Al cap de vuit anys de serveys portats en un mateix Ajuntament y tenint 60 anys d' edat lo secretari té de ser jubilat, ab un haver d' un 50 per 100 del sou.

En cambi d' aquestas obligaciones, se dona permis als Ajuntaments, pera que pagantlosi ells, nateralment, passin pensions a las viudas y orfes. Los Ajuntaments ne poden estar tot satisfets de que la gent de Madrid los hi concedeixin tan senyalat favor.

J. MASPONS Y CAMARASA.

## Secció Religiosa

Parroquia de Sant Joan Baptista

Continúa la solemne Novena que la Arcebisopadía Teresiana dedica á sa Patrona, la santa Doctora del Carmelo. Tots los dias,

á las sis de la tarde, se exposará á S. D. M., se rezará lo sant Rosari y preces prescritas per S. S. lo Papa, seguirán los ejercicios de la Novena, sermó á carrech del M. R. P. Fr. Ignasi Jordá, Provincial de la Orden Seráfica, cant de letrillas y himnos de la Santa, y solemne Reserva.

La part musical corre á carrech de las Religiosas del Convent.

## Secció oficial

REGISTRE CIVIL

del dia 11 d' Octubre de 1902

**Naixements**

Rosa Gran Bonet.

**Matrimonis**

Pere Monné, ab Maria Domenech.—Joanquim Argilaga, ab Damiana Cariana.—Francisco Pullés, ab Antonia Torrell.—Pere Alcántara, ab Susina Guinovart.

**Defuncions**

Cap.

## Calendari catalá

Sant d' avuy.—S. Serafi

Sant de demá.—S. Eduardo

Surt lo SOL á las 6 h. y 8 m. y 's pon á las 5 h. 24 m.; surt la LLUNA á las 2 h. 43 m. y 's pon a las 12 h. 55 m.

**MERCATS**

Dilluns de cada setmana, Reus.—Dimecres, Valls.—Dijous, Vendrell y Esplugas de Francolí.—Divendres, Cornudella, Montblanch y Tarragona.—Dissapte, Valls, Vendrell y Esplugas de Francolí.

## SECCIÓ METEOROLÓGICA

OBSERVACIONES

del dia 11 d' Octubre de 1902, facilitadas per don Artur Porta, sucesor de R. Gispart.

Horas d' observació	Barómetro aneroides	Gran d' humitat.	Pluja en 24 horas	Aigna evap. en 24 horas	Estat del Cel
9	746	68			Nuvul
15	746	53		5	Ras

Horas d' observació	TEMPERATURAS			VEN	NUVOLS	
	Máxim	Mínim	Ter. tip.		Direcció	Clase
9	Sol 28	13	17	S.	C y C	0'1
15	Sol 25		24	O.	cirr	0'2

## CRONICA

Lo SOMATENT se ven á Barcelona en lo kiosko «El Sol», Rambla del Centro.

En la darrera sessió celebrada por l' Excelentísim Ajuntament d' aquesta ciutat se tractá de lo següent:

Que'lá aprobada l' acta de la anterior y la distribució de fondos pera 'l present mes y lo mohiment dels mateixos en lo passat.

Se doná compte d' haver aprovat la Superioritat, los medis adoptats per l' Ajuntament pera fer efectiu lo cupo de consums en l' any vinent.

S' acordá fer, si l' estat del erari municipal ho permet y 'ls particulars hi contribueixen, l' arreglo de la carretera de Castellvell, en lo tros comprés entre 'l cruse del ferrocarril y 'l passeig de Mata.

Se llegí l' estat comparatiu dels ingresos y gastos per consums, del mes de Setembre últim, ab igual mes del any anterior, resultant del mateix que en lo passat Setembre, hi ha hagut una baixa de 1.363 pessetas.

Passá a la comissió d' Instrucció pública, una sollicitud de la mestra donya Josepha Ferrat Llaberia, demanant que 'l Ajuntament l' autorisi pera que pugui rebre los drets que li corresponen, en concepte al lloger de la habitació que ocupa.

Se doná compte d' un dictamen proposant s'



abonin, en igual concepte de lloguer, 720 pesetas anyals, al professor de la escola pública superior de noys, don Sixto Laguna, acordat, a instància del senyor Vergés y a virtut de oposició feta al dictamen per lo senyor Briansó, que quedés dit dictamen demunt la taula per 8 dies.

Se va atreure la renúncia que del carrech de sereno feu don Cándido Alexandre Quevedo, fundantse ab los molts anys que porta de servey, se'l nomená guarda passeig.

Foren aprovats diferents comptes de particulars y quedá acabat lo despatx ordinari.

S'acordá nomenars interinament un peó pera la llimpia del matadero, per malaltia del que desempeñaba dit carrech.

S'acordá també que la comissió respectiva, proposi lo convenient en vista de que lo que suministra lo vi a las casas de Beneficencia, ha aumentat lo preu del mateix onze pesetas per carga.

S'acordá finalment donar las gracias al jove Joan Pujol Banús, per haber mort, fa alguns dias, a un toro que anava solt per la carretera de Tarragona, a perill dels transeunts.

Avuy donará comens a la recreativa societat "El Alba", la temporada d'hivern per la secció dramática y lírica de la mateixa, posant en escena la comedia en un acte "La sala de rebre" y las sarsuelas també en un acte "Chateau margaux" y "Salsa de aniseta".

Ahir disfrutarem d'una temperatura bastant agradable, lluhint lo sol durant tot lo dia.

Los apéndix al amillament de Albiol, Alcover y Bonastre han sigut aprovats per la Administració de Contribucions d'aquesta provincia.

A causa de la baixa temperatura que venim notant desde alguns dias a aquesta part, se veuhen en nostres camps molts muixons de pas, entre ells torts.

"Lo cercol de foch", drama catalá en tres actes es l'obra escullida pera posar en escena aquesta nit en la recreativa societat "La Palma".

Al "Círculo Republicano Histórico", se posarán aquesta nit en escena la comedia en tres actes "Del dicho al hecho", y la sarsuela en un acte "Los carboneros".

Avuy a las quatre de la tarde, se cantarà a gran orquesta un rosari a l'hermita de Ntra. Sra. del Roser.

En la societat l'Armonia se celebrará ball en Jo que hi pendrá part la reputada Banda Municipal d'aquesta ciutat.

Aquest será l'últim de la serie de nit que ab tant lluhiment ve donant desde'l comeas del estiu y en son saló rafal aquesta societat.

Per aytal motiu promet veures concurrerut extraordinariament com tots los que fins avuy ha celebrat.

Per lo Rectorat ha sigut nomenada mestra sustituta de la Escola pública de noyas de Capanes, donya Remedios Benaiges Garcia.

La Guardia civil de Rindecols agafá la setmana passada a Marian Adell Alcobarro (a) Guitarra, autor de diferents robos comesos en propietats del terme municipal de Dosaguas, en los primers dias del mes d'abril últim.

Per consuns se recaudaren en lo dia de ahir pesetas 1058'95.

**EL ALBA**  
La Junta de Govern d'aquesta societat, en reunió celebrada lo dia 16 del actual y a petició de varis socis, han acordat admetre sens satisfacer dret d'entrada, fins al 31 del proper

Octubre, á cuants desitjin ingressar com á socis de número.

Reus 17 de Setembre de 1902.—P. A. de a J. de G.—Lo Secretari de torn, Jaume Coll.

**D. MANEL DE PEÑARRUBIA**  
Procurador dels Tribunals  
Ha trasladat son despatx á la  
Rambla de Sant Joan, número 30-3er.  
**TARRAGONA**

**Interesa molt**  
sapiguer que á la ciutat de Barcelona y carrer de la Diputació núm. 435, sucursal de A. Salvati Costanzi se fan verdaders miracles en los malalts de mals venéreos en general y especialment sifilitics encar que siga la dolencia hereditari.

Pera més detalls lleigeixis en 4.ª plana. "Milagrosos confites ó Inyección anti-venérea y Roob anti-sifilitico COSTANZI."

**La Palma**  
A petició de varis socis la Junta de Govern d'aquesta Societat acordá en sessió 24 mes passat, prorrogar lo plasso fins al 31 corrent, sens satisfacer dret d'entrada á tots los que desitjin ingressar com á socis de número de la mateixa.  
Reus 1er. Octubre 1902.—P. A. de la J. de G.—Lo Secretari de torn, Eudalt Casas.

**Secció comercial**  
**Mohiment del port de Tarragona**  
Entradas de avans d'ahir  
De Marsella, en un dia, v. suech "Dania", ab transit, consignat als senyors Boada Germans.  
De Liverpool y esc., en 17 ds., v. "Paulina" ab efectes, consignat a don Modest Fe-nech.  
De Cartagena y Barcelona, en 3 ds., vapor "Santa Florentina", ab transit, consignat a don Joseph M. Ricomá.  
De Amberes y Barcelona, en 22 ds., vapor inglés "Pinta", ab transit, consignat als senyors Mac-Andrews y C.ª

**Despatxadas**  
Pera Liverpool y esc., v. "Paulina", ab efectes.  
Pera Gottemburgo y esc., v. suech "Dania" ab efectes.  
Pera Londres y esc., v. "Santa Florentina", ab efectes.

**J. MARSANS ROF Y FILLS**  
REPRESENTANT, F. CABRÉ GONZALEZ  
Carrer Santa Agna, 19.

Cotissació á Barcelona á las 16 d'ahir

Interior	73'67	BARCELONA
Amortisable 5 p 8	94'75	Francs 31'90
Colonial	66'	Lliuras 33'18
Mercantil	—	MADRID
Norts	60'30	Interior 73'56
Alicant	95'70	Francs 31'50
Orenses	30'75	PARIS
Obs. Fransa 2 1/4	58'62	Exterior 87'20
Id. Almansa 5 0/10	104'	Norts 214'
Id. Id. ayg	—	Alicant 343'

Descompte de cupons.—Anticipo per títols. Compra y venta al contat y á plassos de tota classe de valors espanyols ó extrangers.—Comprobació y gestió de son cobros de sortir premiats dels títols amortisables favoreasut en los sorteixos ab primerer.—Suscripció á todas las emisiones é informes sobre la oportunitat y conveniencia de suscriures.—Contas corrents ab interés.—Compra de monedas d'or y bitllets detots los paisos.—Giros sobre las principals plassas.—Operacions de Bolsa.

**BOLSÍ DE REUS**  
Carrer Monterols, 27  
Cotissació á Barcelona á las 4 de la tarde d'ahir.

Interior	73'67	Cnbas del 68
Colonial	66'	Cubas del 90
Orenses	30'70	Amortisable 94'77
Norts	60'30	Ob. 5 p 10, Almansa 104'

Alicant 95'60 Id. 3 p 10, Fransas 58'55  
Vitalici V. — Id. 3 p 10, Orense 50'87

**PARIS MADRID**

Exterior — Interior —

— GIROS —

Paris 31'90 Londres 33'18

**TELEGRAMA DE PARIS**

Exterior. —  
Portugués —  
Rio Tinto. —  
Nortes. —  
Alicant. —

Se reben ordres pera operacions de Bolsa Compra y venta al contat de tota classe de valors cotisables de Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas de tots los paisos.

**CAMBIS CORRENTS**  
en lo dia d'ahir, donats per la Junta Sindical del Colegi de Corredors de Comers de la plassa de Reus.

**CAMBIS EXTRANJERS**

	Ops.	Diner	Paper
Londres 90 díf	—	32'70	—
" 8 díf	—	—	—
" vista.	—	33'	—
Paris 90 díf.	—	—	—
" 8 díf.	—	—	—
" vista.	—	31'30	32'
Marsella 90 díf.	—	—	—
" 8 díf.	—	—	—
" vista.	—	—	—
Perpignan 90 díf.	—	—	—
" 8 díf.	—	—	—
" vista.	—	—	—
Hamburgo 90 díf.	—	—	—
" 8 díf.	—	—	—

*Cambi anterior de*

Valors locals	Diner.	Paper.	Oper.
Gas Reusense.		625	
Industrial Farinera.		675	
Banch de Reus de Descomptes y Prestams.		750	
Manufacturera de Coton.		125	
C. Reusense de Tranvias.		30	
C.ª Reusense de Tranvias privilegiadas 5 per 100.		300	
Electra Reusense.			
Manicomio de Reus.			

**ANUNCIS PARTICULARS**

**AVIS**  
La duenya de l'antiga y acreditada fonda d'Isidro, té lo gust d'oferir á sa numerosa clientela y al públich de Reus en general, á més de cotxes pera'l servey á las estacions y á domicili, luxosos y cómodos landaus, faetons, carretelas y berlinas pera casaments, bateijos y enterros, als preus corrents en aquesta plassa.  
També lloga lleugeras y cómodas tartanas pera viatjes als pobles circonvhins y als masos.

**CLÍNICA DENTAL**  
de Don Fulgenci Agustí Aleu  
Cirurgá-Dentista de la Escola de Medicina de Madrid; ex-deixeble del Dr. Almenara de Madrid y dentista del Hospital de San Pau y Santa Tecla de Tarragona et., etc.  
Tractament de las enfermetats de la boca y dents. Extraccions sens dolor. Orificacions, empastes y tota classe de obturacions.  
Construcció de dents, dentaduras y aparatos de totas classes y emplen de tots los anasterechs avuy coneguts.  
Reb á Reus tots los dilluns y divendres de 9 matí á 5 de la tarde. A Tarragona tots los demés dias.  
Arrabal de Sta. Ana núm. 1, principal.—REUS

**Empresa Hidrofórica á Reus**  
La Junta Directiva d'aquesta Empresa Hidrofórica convoca als senyors Accionistas pera la Junta General Extraordinaria que's farà lo dia 12 d'Octubre de 1902 en lo domicili social, carrer de Castelar, núm. 18, 1er., á las 9 en punt del mati, pera tractar de

la prórroga de la Societat y reforma de la Estatuta y Reglament.  
Segons disposa l'article 21 dels Estatuts, pera que la acorta que's prenguin siguin valids deurán pendre part en la votació la mitat mes un dels vots que representan las Accions en circulació, en virtut del qual la Junta Directiva prega als senyors Accionistas la concurrencia al acte, pera que aquest pugui tindre la validés deguda, ja que de no reunir lo número de vots necessari no podrá lorse la Junta General que s'interessa y caducarà la Societat, p siguent impossible reparar després los perjudicis que ocasionaria ab la desidia dels socis que no compareixessin. Los senyors socis que no hagin rebut sa papeleta d'assistencia á la Junta, podrán reclamarla fins al dia 12 inclusiv en lo domicili de la Societat, ahont los hi serán entregadas. Dita papeleta es indispensable pera la assistencia de la Junta.  
Reus 1er d' Octubre de 1902.—Lo Secretari, Francisco Benavent.

**GRAN RIFA NAVAL**  
Autorisada per R. O. de 11 Abril 1902  
Se sortejará á Madrid lo dia 31 d'Octubre de 1902 en unió de la Loteria Nacional de la mateixa feixa.  
Constará de 32.000 bitllets al preu de 50 pesetas cada un dividits en décims á 5 pesetas. Los premis y reintegros serán en número de 3548 y lo pago dels mateixos se farà sense cap descompte.  
Premi Major 126.550 pesetas.  
La Administració de Loterias d'aquesta Ciutat ven dits bitllets.

**LLET PURA DE VACA**  
VACAS SUISSAS  
HORT DE PAU ABELLO  
Se ven en lo carrer del Roser, 4.

**CLÍNICA DE MASSATJE**  
DE  
P. DURÁN, METJE-CIRUJIA  
Carrer Osset núm. 1, pis primer,  
cantonada al de la Presó.—Reus  
Ab lo massatge manual y vibratori s'obtenen rápidas y orprelents curacions en las enfermetats següents:  
Articulars.—Esguinzes, Torceduras, Lumbago (luminat), Luxacions, Fracturas, Artritis traumáticas, etc.  
Nerviosas.—Insomni, Histerisme, Jaqueca (migranya), Gastralgia, Enteralgia, Sciática, Corea (ball de San Vito), Ataxia locomotriu, Tremolor en las mans dels escribents, etc.  
Generals.—Anemias, Clorosis, Asma esencial, Palpitacions, Dispepsias, Astrictions de ventre y Cálculs renals y hepáticos, etc.

**TELEGRAMAS**  
Madrid 11.  
**Ministre malalt**  
Lo ministre d'Hisenda, que á primera hora del mati semblava que havia millorat de la seva indisposició, á darrera hora de la tarde ha recaigut, haventhi contribuït lo dia plujós que ha fet avuy a Madrid.  
**Diplomacia**  
En los círcols polítichs s'ha parlat ab molt d'interés de supostas inteligencias diplomáticas relacionadas ab los assumptos del Marroch.  
**Lo rey de Portugal**  
Se diu que quan lo rey de Portugal torni d'Inglaterra y passi per Madrid, lo Govern organitzarà alguns festeig en obsequi de aquell sobirà.

**La Junta de la escuadra**  
S'ha tornat á reunir la Junta nombrada pera estudiar tot lo referent á la reconstitució de la escuadra, haventse ocupat en examinar los dictamens de las ponencias.  
Sembla que en la sessió d' avuy s'ha acordat lo projecte definitiu que's sometrá al Parlament.  
**Viatje del Rey**  
S'assegura que a darrer d'aquest mes cumplirá'l Rey la seva promesa d'anar a fer una visita a Valladolid.  
**De La Línea**  
Las darreras noticias comunicadas de Cádiz referents als sucesos de La Línea diuhen que la casa del alcalde ha sigut destrossada.  
A Cádiz estan preparats nons reforos pera marxar a La Línea.  
Se parla que a consecuencia de lo ocorregut al mati, han mort més paisans dels que's diu en los centres oficials.



**SERVEY DE FERROCARRILS**

**NOU HORARI**

**LÍNEA DELS DIRECTES**

**De Reus a Barcelona**

Surtida	Correu	4'53 matí	arribada	8'34 matí
"	Exprés	7'05 "	"	9'14 "
"	Mixto	8'41 "	"	1'03 trde
"	Merc.	12'07 "	"	8'02 nit.
"	Correu	2'14 trde.	"	5'24 trde
"	Mixto	7'14 "	"	10'19 nit.

**De Barcelona a Reus**

Surtida	Merc.	5'15 matí	arribada	3'06 trde
"	Mixto	6'01 "	"	11'30 matí
"	Correu	9'47 "	"	1'05 trde
"	Omb.	12'35 "	"	5'32 "
"	Mixto	2'26 trde.	"	7'11 "
"	Exprés	7'26 "	"	9'38 nit.

**De Reus a Saragossa**

Surtida	Correu	1'35 trde.	arribada	8'35 nit.
"	Mixto	7'57 "	"	8'36 matí
"	Exprés	9'44 nit	"	3'01 "
"	Merc.	8'36 trde.	"	11'54 nit.
"	"	5'32 matí	"	8'51 matí

Dels dos darrers lo primer no mes arriba a Casp y lo segon a Mora.

**De Saragossa a Reus**

Surtida	Exprés	1'50 matí	arribada	6'59 matí
"	Correu	7'— "	"	2'06 trde
"	Mixto	10'05 nit	"	8'11 matí
"	Merc.	0'38 matí	"	11'27 "
"	"	6'59 trde	"	10'15 nit.

Dels dos darrers lo primer surt de Casp y lo segon de Mora.

**LÍNEA DEL NORT**

**De Reus a Lleyda**

Surtida	Correu	8'29 matí	arribada	11'35 matí
"	Mixto	6'05 trde.	"	9'57 nit
"	Merc.	1'45 "	"	"

Lo tren que va col·locat en últim terme no més arriba a Vimbodí.

**De Lleyda a Reus**

Surtida	Mixto	5'28 matí	arribada	9'29 matí.
"	Correu	4'05 trde.	"	7'09 trde.
"	Merc.	"	"	1'39 "

Lo tren que va col·locat en últim terme surt de Vimbodí.

**De Reus a Tarragona**

Surtida	Mixto	8'16 matí	arribada	8'45 matí.
"	"	9'44 "	"	10'18 "
"	Merc.	2'50 trde.	"	3'05 trde.
"	Correu	7'17 "	"	7'48 "

**De Tarragona a Reus**

Surtida	Correu	7'45 matí	arribada	8'15 matí.
"	Merc.	12'22 trde.	"	1'— trde.
"	Mixto	5'08 "	"	5'46 "
"	"	8'— nit	"	8'38 nit.

**FERRO-CARRIL ECONOMIC**

**DE REUS A SALOU**

Servey de trens que correix desde el dia 29 de Setembre de 1902.

Surtidas de Reus al matí 4'10.—10'40 A la tarde a las 2'47.—4'15.

Surtidas de Salou al matí a las 4'56.—11'04. A la tarde a las 5'32 y 7'40.



**MILAGROSOS CONFITS**

ó injecció antivenérea y roob antisifilítich

**COSTANZI**

Mils y mils de celebratats médcas, després d'una llarga experiéncia, s'han convenut y certificat, que pera curar radicalment ab dos ó tres días la purgació recient y ab cinch ó sis días la crónica, gota militar, hífceras, finix blanc de las donas, arenilla, catarro de la "vejiga", escossors uretrals, cálculs, retencions d'orina, y ab 20 ó 30 días los extremitats nretrals (estrechez) encar que sigan crónicas de més de 20 anys, evitant las perillósissimas sondas. no hi ha medicament més milagrós que'ls CONFITS ó Inyecciones Costanzi.

També certifican que pera curar qualsevol enfermetat Sifilítica ó herpética, en vista de que lo Iodo y el Mercuri son perjudicials pera la salut, res millor que'l ROOB COSTANZI, puig no sols cura radicalment la sifilis y herpes, sino que extreu los mals efectes que produheixen aquestas substancias, que, com ja es sapigut, causan enfermetats no molt fácils de curar. A. Salvati mostanzi, carrer de la Diputació, 435, Barcelona, segur del bon éxit d'aquets especifichs; per Cedi del tractament especial ab éll, admet als increduls, lo pago després de curats.

Preu de la Injecció, pessetas 4. Confits anti-venéreos y pera'ls qui no vulgan usar inyecciones, pessetas 5. Roob anti-sifilítich y anti-herpétich, pessetas 4.

De venta en totes las bonas farmacias. A Reus: en la de D. Antón Serra, Arrabal de Santa Agna, núm. 80; Doctor Carpa, Plassa de Prim y Arrabal de Santa Agna, 2 y en la Drogueria de D. Francesch Freixa, Plassa de Prim, núm. 1

Consultas médcas a Barcelona: Carrer Diputació, 435, entresol 2.º tots los dilluns, dimecres y divendres a las 12.

**Societat general de Transports marítims a vapor de Marsella**

SERVEYS DEL MES DE OCTUBRE DE 1902

**LÍNEA DIRECTA PERA EL RIO DE LA PLATA**

Sortirá de Barcelona lo 21 de Octubre directament pera Montivideo y Buenos Ayres lo magnífich y rápit vapor francés

**ALGERIE**

Consignataris a Barcelona, Ripol y Companyia., Dormitori de Sant Francesch, 25, principal.—BARCELONA.

**TALLER DE CAMISERIA DE JOSEPH MARTORELL**

**MONTEROLS 40—REUS**

Novetats en corbateria, géneros de punt, roba blanca pera senyora, botons y botonaduras pera camisas, paraigüas, sombrillas, castons, petacas, ciguarreras, carteras, tergeters, moneders, boquillas y elástichs; Agullas pera corbata. Se fan a mida camisas, calsetots, colls y panys.

**TALLER DE ESCULTOR Y DAURADOR**

**DE PERE DOMENECH-ARRABAL BAIXA DE JESÚS 25, REUS**

Especialitat en altars, capellas, templetos, columnas, reclinatoris, adornos y details arquitectórichs y escultórichs pera iglesias, etc. Imatges de fusta y cartró-pedra de totes midas y models.

**PREUS REDUHITS**

**ELECTRO-MOTORS Y DINAMOS**

de grans rendiments pera tota classe de industrias, del sistema mes perfeccionat, havent obtingut maravillosos resultats que superan mos desitjos. Així, donchs, puch ab tota seguretat oferir a mos clients y al públich en general, la absoluta garantia de mos Electro-Motors y Dinamos.

**TRULLÁS.-BARCELONA**

Máquina de corrent alternativa pera la utilizació d' energia a gran distancia. Instalació completa de centrals. Iluminació en poblacions.

**ASCENSORS Y MONTACARGAS**

**GRAN ECONOMIA EN PREUS**

Per catalachs y prospectes lo representant de las provincias de Lleyda y Tarragona **Andreu Caizal—REUS.**



**LA GRESHAM**

COMPANIA INGLESA

de seguros sobre la vida y de rentas vitalicias

FUNDADA L'ANY 1848

Pólissas indisputables—Beneficis capitalissats Primas molt moderadas

La Gresham té constituit lo diposit exigut per las lleys fisca's vigen's com garantia per los seus assegurats a Espanya.

Oficina pera Catalunya: Plassa de Catalunya, BARCELONA

Inspector del Districte: D. Eduard Amell Amell

A Reus: dirjirse a don LLUIS DE PEDRO, Plasa de Prim.



**LA PALATINE**

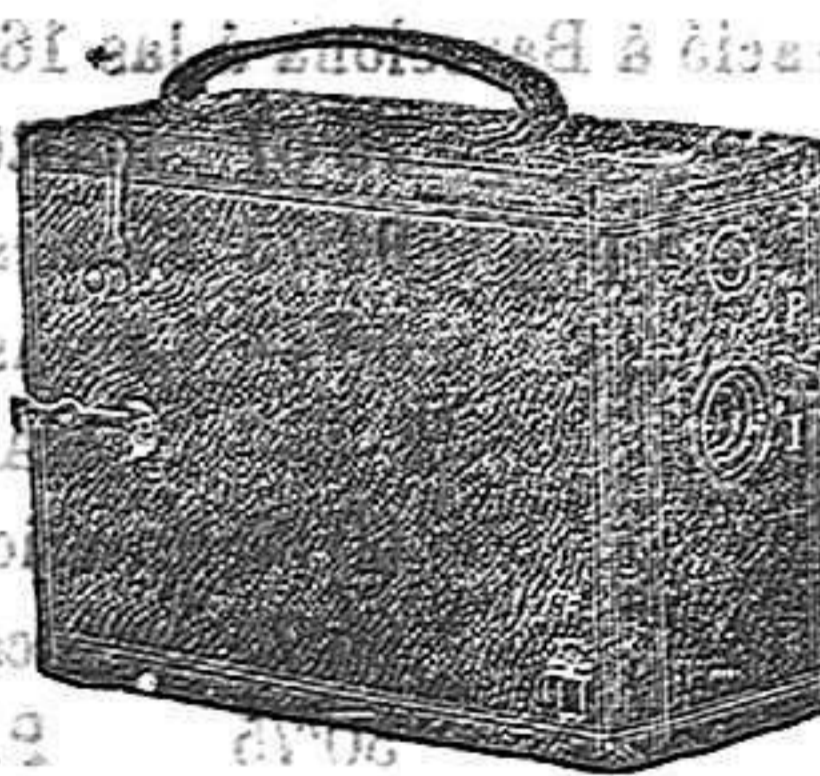
Companya inglesa

de segurs contra incendis, explosions y accidents

Oficina pera Catalunya: Plassa de Catalunya, 9, BARCELONA.

A Reus: dirjirse a D. LLUIS DE PEDRO, Plassa de Prim.

**FOTOGRAFOS Y AFICIONATS A LA FOTOGRAFIA**



La casa Martra acaba de rebre un nombre sortit dels ultims adelantos en material fotogràfic. Paper Bromidry ab lo que s'obtenen las mellors probas artísticas, tant en brillantés com en mate. Máquinas y accessoris desde 12 pessetas per amunt. Productes garantits per ensajarlos a casa abans d'esser posats en venda. Ademés, hi ha un gran surtit en Máquinas, Cartulinas, Disfumadors, Linternas, Prempsas, Cubetas, Tripodes y de tot lo de més concernient al ram fotogràfic. Placas Westendop & Wehner y Lumiere de totes midas. Revelador Martra ab lo qual s'obtenen las negatives ab una claretat de detall admirable per ser sempre de rescén preparació. Viratje fixador Martra; no s'altera per més temps que tinga y es un dels millors per tots los papers al citrat de plata. També s'preparan banyos de viratje ó revelador a gust del senyors aficionats, siga per la classe de papers ó placas que vulguin. Laboratori per aficionats provehit de tots los adelantos y a disposició dels clients de la casa sense cobrar cap classe de retribució.

No compret sense abans visitar la casa

**MARTRA**

**GALANAS, 6, DROGUERIA, REUS.**

**FONDA Y RESTAURANT D'EUROPA**

**D. ANTON BARDOY**

HABITACIONS Y SERVEYS INMILLORABLES

CARRER DE EN MEDIO, 1

CASTELLÓ DE LA PLANA

**PERA VIURER BE**

estar sempre de bon humor y pera precaveres de tota classe de enfermetat y infecció, es precis fer constant us del Elixir Verdi. No s'coneix cap cas de persona que fent un us moderat, pero constant d'aquest milagrós elixir, haigi caygut malalt del estómach ó de febre. Las personas sanas d'uhen pendren pera no caurer malalta; las que están malaitas, las endebtes, malhumoradas denhen pendre pera posarse bonas.

Den mil certificats de metjes y malalts atestiguan d'una manera clara, terminant, lluminosa, lo infalible qu' es en molts cassos, y lo indiscutiblement bo qu' es sempre l'Elixir Verdi: es un tónich analéptich; es a dir que reanima y enforteix. A Inglaterra, Alemania, Bélgica, Dinamarca y altres paissos las familias estant constantment provistas del milagrós elixir pera son continuu us, y aixó tal vegada es degut que aquellas rasses siguin mes desarrolladas, mes fortas y vigorosas que altres en Espanya mateix, provincias que mes us fan d'aquest precios elixir, senyalan menos enfermetats y indican en los noys major forsa y vigor. L'Elixir Verdi se troba de venta en totes las farmacias a dos pessetas frasco.